

מדינת ישראל

נגד

1. מיכה בר אילן

2. יהושע בן עזרא

3. ברוך קרגולה

4. אדם מישורי

5. יורם אייל

בבית־המשפט השלום בתל-אביב-יפו

[5.6.2000]

לפני הנשיאה ע' בקנשטיין והשופטים ע' בנימיני, מ' פלד

בשל אחריותם לקריסת גשר המכביה בשנת 1997, אסון שבו קיפחו חייהם 4 ספורטאים מן המשלחת האוסטרלית ונפצעו 69 אחרים, הורשעו חמשת הנאשמים בעבירות האלה: (א) גרימת מותם ברשלנות של 4 אנשים, עבירה על-פי סעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז 1977-, שהעונש המרבי בגינה מגיע כדי 3 שנות מאסר; (ב) גרימת חבלה ברשלנות ל-69 אנשים, עבירה על-פי סעיף 341 לחוק העונשין, תשל"ז 1977-, שהעונש המרבי בגינה מגיע כדי שנת מאסר. נוסף על כך הורשעו הנאשמים 2-3 בעבירה של ביצוע עבודות הנדסה בנאיות בניגוד לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט 1969-. מדובר כאן בגזר-דינם של הנאשמים.

בית־המשפט פסק:

- א. (1) בבוא בית־המשפט לקבוע את העונש הראוי עליו לשוות נגד עיניו, בראש ובראשונה, את התכלית החקיקתית של הוראות החוק שלפיהן הורשעו הנאשמים, ובעיקר זו הנוגעת לגרימת מוות ברשלנות (112ד).
- (2) העבירה של גרימת מוות ברשלנות מחייבת הטלת עונש משמעותי ומרתיע, שתכליתו להביא לצמצום תופעת הרשלנות ולשמירה על חיי אדם. השיקול העיקרי בענישה בעבירה זו הוא גורם ההרתעה. ויודגש, הסיכוי כי אדם שהורשע בעבירה שכזו ישוב ויבצעה הוא נמוך ביותר, ולכן הדגש בענישה צריך להיות מושם על הרתעת הציבור בכללותו, ולא רק על הרתעת הנאשם הנדון (112).
- (3) דברים אלו נכונים שבעתיים כאשר התאונה קרתה בשל רשלנות בתחום המקצועי, כמו זו של קבלן או מהנדס. במקרה זה מטרה חשובה בענישה היא "לטלטל" את העוסקים בענף הנדון באופן שיהיו ערים לתוצאות הקטלניות העלולות לנבוע מסוג

- הרשלנות שהוכח במקרה המסוים, דבר שיביא להפנמת שיטות עבודה בטוחות ולשמירה קפדנית על חיי אדם (112).
- א (4) שיקול חשוב נוסף אשר יש להביאו בחשבון לעניין העונש בעבירה של גרימת מוות או חבלה ברשלנות הוא היותה של עבירה זו עבירה תוצאתית, מעצם טבעה, ולכן נודעת חשיבות לחומרתן של תוצאות המעשה. בהקשר זה בוודאי יש חשיבות למספר האנשים שקיפחו את חייהם או נפצעו כתוצאה מהתנהגות הנאשם (113).
- (5) עוד מביא בית-המשפט בין שיקוליו בגזירת הדין בעבירה של גרימת מוות ברשלנות את דרגת הרשלנות שהוכחה במשפט (113).
- ב (6) בעבירות מסוג זה משקלן של הנסיבות האישיות אינו גדול, שכן העונש חייב לבטא מסר המדגיש את קדושת חיי האדם. הטלת עונשים קלים בעבירה של גרימת מוות ברשלנות עלולה, חלילה, להתפרש כזילות בחיי אדם ולהעביר לציבור מסר מוטעה. חשוב לזכור, כי העבירות של גרימת מוות ברשלנות מבוצעות כמעט תמיד על-ידי אנשים נורמטיביים שאין להם עבר פלילי (113).
- ג (7) לפיכך בבואו לגזור את הדין על בית-המשפט לאזן בין הנסיבות האישיות של הנאשמים לבין האינטרס הציבורי, תוצאות העבירה, נפיצות העבירה, ההרתעה והמסר של האחריות והחובה לנהוג בקפדנות ובאחריות לשם הגנה על חיי אדם ושלמות גופו. הנסיבות האישיות של הנאשמים אינן שקולות כנגד האינטרס הציבורי המחייב עונש מרתיע (114).
- ד (1) ב. ממעשי הרשלנות של כל אחד מן הנאשמים עולה בבירור, כי יש מקום להבחין לעניין העונש בין הנאשמים השונים בתיק זה. הנאשם 1 נושא בעיקר האחריות לאסון. הנאשמים 2-3 נושאים באחריות פחותה מזו של הנאשם 1, אך חמורה בהרבה מזו של הנאשמים 4 ו-5. הנאשמים 4 ו-5 אחראים לאסון בעיקר בשל כך שלא הפעילו פיקוח כלשהו על מעשיהם של הנאשמים 1-3 (8 – 11).
- ה (2) בענייננו מדובר באירוע ציבורי המוני, שהשתתפו בו אלפי ספורטאים, והאסון כתוצאה ממעשי הרשלנות הוא בקנה מידה המוני. בתור שכזה, מקרה זה ייחודי בחומרתו, ויש להבחין מרשלנות במקרים אחרים שנדונו בבתי-המשפט בארץ, ולא בכדי לא נמצא תקדים בנדון. כבר בהכרעת-הדין נתן בית-המשפט דעתו על הקפדנות המוגברת הצריכה להנחות את העושים במלאכה כאשר מבנה נועד לשימוש ציבורי-מוני כגון דא (115).
- ו (3) לאחר ששקל בית-המשפט והביא את המכלול אל כף המאזניים, בא לידי גזירת עונשם של הנאשמים, כדלקמן: הנאשם 1 – בגין עבירת גרימת מוות ברשלנות מושתים על הנאשם 36 חודשי מאסר, ומתוכם 21 לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; בגין גרימת חבלה ברשלנות מושתים על הנאשם 12 חודשי מאסר, ומתוכם 6 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; עונשי המאסר ירוצו בחופף. הנאשמים 2 ו-3 – בגין עבירת גרימת מוות ברשלנות מושתים על כל אחד מהם 30 חודשי מאסר, ומהם 15 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; בגין עבירת גרימת חבלה ברשלנות מושתים על כל

אחד מהם 12 חודשי מאסר, ומתוכם 6 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; בגין עבירת ביצוע עבודות הנדסה בנאיות בניגוד לחוק רישום קבלנים מושגים על כל אחד מהם 6 חודשי מאסר, ומתוכם 3 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; עונשי המאסר ירוצו בחופף. הנאשם 4 – בגין עבירת גרימת מוות ברשלנות מושגים על הנאשם 18 חודשי מאסר, ומתוכם 9 לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; בגין גרימת חבלה ברשלנות מושגים על הנאשם 10 חודשי מאסר, ומתוכם 4 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; עונשי המאסר ירוצו בחופף. הנאשם 5 – בגין עבירת גרימת מוות ברשלנות מושגים על הנאשם 18 חודשי מאסר, ומתוכם 6 לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; בגין גרימת חבלה ברשלנות מושגים על הנאשם 10 חודשי מאסר, ומתוכם 4 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה זהה; עונשי המאסר ירוצו בחופף (16א – ד17).

א

ב

ג

פסקי-דין של בית-המשפט העליון שאוזכרו:

- [1] [ע"פ 119/93 לורנס נ' מדינת ישראל, פ"ד מח\(4\) 1](#).
 [2] [ע"פ 81/79 ערוץ נ' מדינת ישראל, פ"ד לד\(1\) 679](#).
 [3] [רע"פ 2607/97 רחים נ' מדינת ישראל \(לא פורסם\)](#).
 [4] [ר"ע 515/84 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד לח\(3\) 439](#).
 [5] [רע"פ 2842/96 כחלון נ' מדינת ישראל \(לא פורסם\)](#).

ד

ה

פסקי-דין של בתי-המשפט המחוזיים שאוזכרו:

- [6] [ע"פ \(ת"א\) 3998/98 מרן נ' מדינת ישראל \(לא פורסם\)](#).
 [7] [ע"פ \(חי\) 501/99 דקואר נ' מדינת ישראל \(לא פורסם\)](#).

גזר-דין.

ו

פורר ורוזנברג – בשם המאשימה;

לנדשטיין – בשם הנאשם 1;

טהורי וקרנוליה – בשם הנאשמים 2-3;

ז

נגב ושינמן – בשם הנאשם 4;

וייסגלס ויניב – בשם הנאשם 5.

גזר-דין

- א. 1. חמשת הנאשמים הורשעו בעבירה של גרימת מותם של ארבעה אנשים ברשלנות וגרימת חבלה ברשלנות ל-69 איש. בנוסף, הורשעו הנאשמים 2-3 בעבירה של ביצוע עבודות הנדסה בנאיות בניגוד לחוק רישום הקבלנים. הנאשמים זוכו מן העבירה של בנייה ללא היתר, והנאשם 4 זוכה גם מן העבירה של ביצוע עבודות הנדסה בנאיות בניגוד לחוק.
- ב. 2. הרשעתם של הנאשמים באה לאחר שמיעת הראיות במהלכו של דיון ממושך. בהכרעת-הדין פירטנו והרחבנו בעניין רשלנותו של כל אחד מן הנאשמים, הנסיבות שהביאו לקריסת גשר המכביה ולאסון שבו קיפחו את חייהם ארבעה ספורטאים מהמשלחת האוסטרלית ונפצעו 69 אחרים.
- ג. לא נכביר עוד מילים באשר לעובדות, לבד מציון העובדות שנקבעו בהכרעת-הדין לגבי הנאשמים – איש איש לפי חלקו ותפקידו בבניית הגשר, ככל שאלה יש בהן חשיבות בבואנו לגזור הדין כדלקמן:
- ד. (א) הנאשם 1 – היה המהנדס האחראי לגשר כולו וידע כי אין מהנדס אחר זולתו בפרוייקט. כמהנדס הגשר הוא אחראי לכל אותם הליקויים הרבים שנתגלו הן בתכנון הגשר והן בביצועו, כמו גם לליקויים הנוהליים החמורים שנפלו בביצוע פרויקט זה.
- ה. ראשית, הנאשם 1 אחראי לתכנונה ולאישורה של מערכת ביסוס לקויה של הגשר, שהייתה אחת משלוש הסיבות העיקריות לקריסתו.
- ו. שנית, הנאשם 1 היה אחראי לטעות תכנונית קריטית בנושא הכפיפה המקומית שנוצרה עם הנחת המדרך, אשר אף היא נמנית עם אותן שלוש סיבות עיקריות לקריסת הגשר.
- ז. שלישית, הנאשם 1 היה אחראי גם לכשל הריתוך ב"המוט השבור" (המוט המרכזי בחגורה העליונה), ואף זו הייתה אחת משלוש הסיבות העיקריות לכשל.
- ח. רביעית, הנאשם 1 תכנן את אגד הגשר לעומס שהוא מחצית בלבד מן העומס הקבוע בתקן, ועם מקדמי ביטחון נמוכים מן הנדרש.

חמישית, הנאשם 1 התיר לקבלנים לבנות את הגשר בלא שהוכנו תכניות עבודה מפורטות לגשר, כאשר חלקים מהגשר שהוקם לא הגיעו אף לשלב הראשוני של חישוב סטטי, דבר שהביא לבניית הגשר בצורה מאולתרת ושגויה.

א

שישית, הנאשם 1 נכנע לאילוץ התקציב, הזמן ומלאי החומרים שעמד לרשות הקבלנים בעת שתכנן את הגשר, כשהוא מתעלם מתקנים ומדרישות תכנון מקובלות, כמו גם מן הנוהלים המקובלים, ואף הכשיר מעורבות הנאשמים 2 ו-3 (בעיקר הנאשם 2) בתכנון הגשר.

ב

שביעית, הנאשם 1, שהיה המהנדס כאמור, המתכנן, איפשר לקבלנים לבנות את הגשר בלא פיקוח צמוד. הוא עצמו גם לא ביצע פיקוח עליון ממשי על בניית הגשר והסתפק בבדיקה שטחית של הגשר רק לאחר בנייתו.

ג

שמינית, הנאשם 1 התיר את ביצוע הגשר על-פי לוח זמנים בלתי ריאלי, דבר שהיווה אחת מן הסיבות לכשל הגשר.

תשיעית, הנאשם 1 התיר לקבלנים חסרי כשירות וניסיון בבניית גשרים לבנות את הגשר.

ד

עשירית – והחמור מכול – הנאשם 1 הוציא אישור מוטעה ומטעה לגשר, שהכשיר את השימוש בו אף שהגשר לא היה מסוגל לשאת את התסבולת המיועדת לו. יתר-על-כן, הנאשם 1 העריך לפני האסון כי הגשר איננו מסוגל לשאת למעלה מ-100 איש, וזאת בניגוד לאמור באישור שהוציא; חרף כך לא התריע הנאשם 1 על כך בפני הגורמים האחראים על טקס הפתיחה ולא נקט אמצעים להבטיח כי לא יעלו על הגשר למעלה מ-100 איש. כך אירעה קריסת הגשר כאשר עלו עליו למעלה מ-100 איש.

ה

(ב) הנאשמים 2-3 (ב.ע.ק.) – היו קבלני המשנה אשר בנו את הגשר על כל חלקיו, למעט המדרך. נאשמים אלו נושאים אף הם באחריות לשלוש הסיבות העיקריות לכשל.

ו

ראשית, הנאשמים 2-3 בנו מערכת ביסוס והשענה שלא הייתה מסוגלת לשאת את הגשר בשל ליקויי ביצוע חמורים, כשהם עובדים ללא תכניות עבודה מפורטות, בצורה מאולתרת, וללא פיקוח הנדסי צמוד או עליון.

ז

שנית, הנאשמים 2-3 ביצעו את ההכנה למדרך באופן שהוביל לטעות הקריטית בנושא הכפיפה המקומית, ואף זאת ללא תכניות ופיקוח הנדסי. שלישיית, הנאשמים 2-3

אחראים לכשל הריתוך ב"מוט השבור": הם העסיקו רתכים בלתי מקצועיים ומוסמכים, ולא פיקחו על עבודתם כראוי.

א

רביעית, הנאשמים 2-3 העזו לבנות את הגשר כולו, ולא רק את מערכת הביסוס וההשענה, כאמור לעיל, ללא תכניות עבודה וללא פיקוח הנדסי צמוד ועליון במהלך הבנייה.

ב

חמישית, הנאשמים 2-3 קיבלו על עצמם לבצע את הגשר בפרק זמן בלתי ריאלי, דבר שהיה אחת מסיבות הכשל.

שישית, הנאשמים 2-3 הסכימו לבנות את הגשר אף שהם אינם קבלנים רשומים בסיווג גשרים וחרף העובדה שלא היה להם ניסיון בבניית גשר מן הסוג הנדון.

ג

שביעית, הנאשמים 2-3 היו מודעים להערכתו של הנאשם 1 כי הגשר לא יוכל לשאת מעל 100- איש, וכמו הנאשם 1 העלימו אף הם עובדה זו מידיעת הגורמים האחראים, ולא נקטו צעדים אשר היו יכולים למנוע עלייה על הגשר של למעלה מ-100 איש. הנאשם 2 ידע כי זהו המצב, ואילו הנאשם 3 היה זה אשר עמד ליד הגשר בעת התרחשות האסון והגיע למקום כשמתפקידו היה למנוע, אך לא מנע, את עלייתם של למעלה מ-100 איש על הגשר.

ד

(ג) הנאשם 4 (אירגונית) – היה הקבלן הראשי של הגשר באמצעות החברה שבניהולו (אירגונית), והיא גם זו שבנתה את מדרך הגשר. גם נאשם זה אחראי לכל הסיבות שהביאו לכשל הגשר בהיותו הגורם אשר היה אמור לפקח על עבודתה של ב.ע.ק.

ה

ראשית, הנאשם 4 אחראי להנחת המדרך בצורה רשלנית, ללא תכניות עבודה וללא פיקוח הנדסי, באופן שהביא לטעות הקריטית בכפיפה המקומית.

ו

שנית, הנאשם 4 קיבל על עצמו להיות קבלן ראשי לבניית הגשר, אף שהוא איננו קבלן רשום כלל, בוודאי לא בסיווג גשרים, ולא היה לו ניסיון בבניית גשרים מן הסוג הנדון. יתר-על-כן, הנאשם 4 בחר לצורך בניית הגשר קבלן משנה, שאף הוא נעדר ניסיון וכשירות לבניית הגשר.

ז

שלישית, הנאשם 4 אחראי להוצאת הזמנת עבודה לקויה לקבלן המשנה – הזמנה שאיננה מהווה פרוגרמה הנדסית כנדרש; מחדל זה איפשר לנאשמים 1-3 לתכנן ולבנות

- א את הגשר שלא על-פי התקן וללא פיקוח הנדסי ותכניות. רביעית, הנאשם 4 הזניח את חובותיו כקבלן ראשי לפקח על עבודתה של ב.ע.ק. ואיפשר לה לבנות את הגשר ללא תכניות עבודה, ללא פיקוח הנדסי וללא מנהל עבודה מוסמך. גם הנאשם 4 לא החזיק מנהל עבודה מוסמך באתר.
- ב חמישית, הנאשם 4 פעל בכל אלו בלא שהסתייע במהנדס מטעמו, וכך אירע שהוא סמך על האישור הכוזב של הנאשם 1, בלא כל בדיקה, אף שהיו סימנים מעוררי שאלה בנוגע לתקינות אישור זה.
- ג (ד) הנאשם 5 – היה יושב-ראש הוועד המארגן של המכביה והוציא את הזמנת העבודה לאירגונית. רשלנותו התמצתה בכך שפעל כמזמין הגשר בלא סיוע מקצועי כלשהו אף שאין הוא בקיא בתחום ההנדסי, ובניגוד לנהלים המקובלים בבנייה, בכלל, ובבנייה ציבורית, בפרט.
- ד הנאשם 5, אשר עמד בראש גוף ציבורי גדול והזמין גשר להולכי רגל לאירוע ציבורי המוני ורב משתתפים, סמך "בעיניים עצומות" על אישור המהנדס אף שמדובר במהנדס של הקבלן המבצע, ואף שלא הכיר את הקבלן המבצע, לא היה מודע למיהותו ולמיומנותו בתחום בניית גשרים, ולא היה בידיעתו כלל שהגשר נבנה על-ידי ב.ע.ק. נאשם זה לא הפעיל כל גורם אשר יגן על הציבור מפני הרשלנות החמורה של שאר הנאשמים.
- ה ראשית, הנאשם 5 הזמין גשר אצל קבלן ראשי הנעדר כשירות וניסיון לבנייתו. שנית, הנאשם 5 קבע לוח זמנים בלתי ריאלי לביצוע הפרויקט, דבר שהביא לעקיפת הנהלים המקובלים ולעשיית פשרות על חשבון הבטיחות.
- ו שלישית, הנאשם 5 הוציא הזמנת עבודה בלתי תקינה אשר אפשרה לנאשמים 1-3 לתכנן גשר ולבצעו שלא על-פי התקן.
- ז רביעית, הנאשם 5 לא מינה גורם הנדסי כלשהו לפיקוח על התכנון והביצוע, דבר שהיה חושף את הליקויים הרבים בגשר ומונע את האסון.
- ח חמישית, הנאשם 5 התיר את השימוש בגשר על סמך אישור מוטעה וכוזב של מהנדס שלא הכיר כלל, בלי שהיה יכול כלל להבין את האמור באישור, בהיעדר ייעוץ ו/או ליווי הנדסי הולם.

3. חזרנו ומנינו לעיל מעשי הרשלנות של כל אחד מן הנאשמים. מאלה עולה בבירור כי יש מקום להבחין לעניין העונש בין הנאשמים השונים בתיק זה, כפי שיפורט להלן:

א

(א) הנאשם 1 נושא בעיקר האחריות לאסון גשר המכביה, בהיותו אחראי הן לטעויות התכנון שלו עצמו והן לטעויות הביצוע של הקבלנים, שהיה עליו לגלות ולמנוע. הנאשם 1 היה בעל המקצוע הבכיר בפרויקט הגשר, וכמהנדס הוא היה מודע – יותר מכל נאשם אחר – לסיכון הגדול הנובע מכך שהגשר נבנה בניגוד לתקנים ולנהלים המחייבים. יתרה מזאת, הנאשם 1 היה זה אשר הוציא אישור כוזב בחתימת ידו לצורך הכשרת השימוש בגשר ביודעו כי תסכולתו האמיתית של הגשר נופלת בהרבה מזו שצוינה באישור שנתן. חרף כך הוא לא נקט אמצעים כלשהם להתריע על פער חמור זה בין האישור שהוציא לבין המציאות בשטח על-מנת שלא לחשוף בפני המזמין את תסכולתו הדלה של הגשר.

ב

ג

(ב) הנאשמים 2-3 נושאים באחריות פחותה מזו של הנאשם 1, אך חמורה בהרבה מזו של הנאשמים 4 ו-5. הנאשמים 2-3 אחראים לליקויי הביצוע החמורים שנפלו עקב רשלנותם בכל הנוגע למערכת הביסוס וריתוך "המוט השבור", והייתה זו רשלנות חמורה מבחינתם לקבל על עצמם לבנות את גשר המכביה בלא שהיו להם הכישרים והניסיון הדרושים לשם כך. חמורה לא פחות היא העובדה שהשניים העזו לבנות את הגשר חרף חוסר ניסיונם, בלא תכניות עבודה וללא כל פיקוח הנדסי במהלך הבנייה. יתר-על-כן, הנאשמים 2-3, כמו גם הנאשם 1, היו מודעים לתסכולתו העלובה של הגשר ונמנעו מלחשוף עובדה זו בפני הגורמים האחראים, משום שתסכולת זו לא ענתה על דרישות הגשר שהוזמן מהם. כמו הנאשם 1, כך גם הנאשמים 2-3 ביקשו להתגבר על בעיה קריטית זו באמצעות הגבלת מספר העולים על הגשר בצורה מאולתרת, ללא שיתוף הגורמים האחראים במכביה.

ד

ה

איננו רואים סיבה של ממש להבחין בין הנאשם 2 לנאשם 3 לעניין העונש למרות ההבדלים בתפקידים שהם מילאו בפרשה. השניים הם הבעלים ובעלי השליטה בחברת ב.ע.ק. הנאשם 2 היה הכוח המניע והגורם המוביל שעמד מאחורי הקמת הגשר, ואף היה שותף לתכנונו של הגשר שנבנה שלא על-פי התקן. הנאשם 2 היה גם אחראי לבניית הגשר ביום העבודה הראשון, שבו נבנה אגד הגשר, ולאחר מכן עזב את הארץ. לעומת זאת הנאשם 3 היה אחראי הן לבניית הגשר כולו (פרט למדרך) והן לכך שבעת האסון לא מנע את עלייתם על הגשר של למעלה מ-100 איש, אף שזו הייתה מטרת הימצאותו במקום.

ו

ז

(ג) הנאשמים 4-51 אחראים לאסון בעיקר בשל כך שלא הפעילו פיקוח כלשהו על מעשיהם של הנאשמים 1-3. רשלנותו של הנאשם 5 נגזרת כל כולה מכך שפעל ללא כל גורם הנדסי מייעץ ומפקח, וכל שאר פרטי רשלנותו נובעים מרשלנות עיקרית זו. עיקר רשלנותו של הנאשם 4 נעוצה בהתנערותו מקיום חובתו כקבלן ראשי. הנאשם 4 אחראי גם להצבת המדרך בצורה שגויה, ללא תכניות ובלא פיקוח הנדסי, ולכך שקיבל על עצמו להיות הקבלן הראשי לבניית הגשר בלא שהיו לו הכישורים והניסיון הדרושים לכך.

א

ב

ואולם, לעניין העונש רואים אנו לנכון למתוח קו ברור בין הנאשמים 4-51, אשר נכשלו בכך שפעלו באופן המתואר לעיל ואפשרו לנאשמים 1-3 לעשות בגשר ככל העולה על רוחם, לבין הנאשמים 1-3 אשר הכשילו את הנאשמים 4-5 בכך שהעלימו מהם את תסכולתו האמיתית והדלה של הגשר, וזאת נוסף על רשלנותם, החמורה כשלעצמה, אשר הביאה את הגשר לתסכולתו המוגבלת ולקריסתו. להבחנה זו יש לדעתנו חשיבות של ממש לעניין העונש.

ג

4. לאור פרטי הרשלנות הרבים והחמורים של הנאשמים קבענו בהכרעת-הדין כי לגשר המכביה לא היה כל סיכוי לעמוד במטלה התפקודית שלשמה הוא נועד, וכי הגשר נבנה באווירה של רשלנות, קלות-דעת וחוסר רצינות, תוך זלזול בדרישות החוק ובנהלים התקינים. עוד קבענו בהכרעת-הדין, כי איש מהנאשמים לא נטל על עצמו ולו חלק מן האחריות לאסון שאירע, כאשר הנאשמים השליכו את האחריות איש אל כתפי רעהו. ובכל זאת, קיים כאמור הבדל לעניין העונש בין הנאשמים 1-3 לבין הנאשמים 5-4.

ד

ה

בעיקר נדגיש כי נפלא מבינתנו כיצד מהנדס אשר תכנן את אגד הגשר והוציא אישור בכתב ידו ובחתמתו המעיד על תקינות הגשר כולו, יכול להתנער מכל אחריות לקריסתו, וכיצד קבלנים שבנו גשר ובו ליקויי ביצוע קריטיים כה רבים יכולים להתכחש לכל אחריות לקריסתו.

ו

5. התביעה לא הביאה מטעמה כל ראיות לעונש, ובאת-כוח התביעה ציינה כי אין לאיש מהנאשמים הרשעות קודמות בעברו. מטעם הנאשמים הובאו ראיות לעונש בעדויות ובכתובים שבאו ליתן באופיים, באישיותם, בעברם ובפועלם החיובי. באי-כוח הנאשמים עתרו בטענותיהם להקל בעונשם של שולחיהם על יסוד הראיות, טעמים נוספים וטיעונים נלווים, ופרסו בפנינו הנסיבות המקלות לדידו של כל אחד ואחד מהנאשמים, הכול כדלקמן:

ז

א (א) הנאשם 1 הינו בעל משרד מהנדסים המפרנס 8 משפחות. הוא מלמד במסירות ובהצלחה סטודנטים להנדסה והנדסאות בטכניון ובבית הספר להנדסאים ולטכנאים מוסמכים שליד הטכניון, ומכתבי ההערכה שהוצגו מעידים על היותו מרצה אהוד המתמסר לעבודתו (מוציגים 11/21-21/21-21/21). עדי האופי מטעם הנאשם 1 הדגישו את היותו מהנדס אחראי ומצליח עד עצם היום הזה, וסגולותיו כאדם הגון שהרדיפה אחר ממון היא ממנו והלאה (עדותם של מנחם הורוביץ, דליה בן-אליעזר וד"ר מוריס פרנסיס). חבריו של הנאשם 1 מגרעין הנח"ל, פרופ' איתן יפה-נוף וד"ר יהודה שוורץ, ציינו את סגולותיו של הנאשם 1 כאדם צנוע, ישר, עוזר לזולת, אשר דורש מעט מזולתו והרבה מעצמו. נאשם 1 נשוי בשנית לאחר פטירת אשתו הראשונה, אב לחמישה ילדים, ומאמץ שניים נוספים. הנאשם תרם רבות להקמתו ולפיתוחו של היישוב מצפה נטופה, שבו הוא מתגורר, וכל זאת עשה בהתנדבות (עדותו של פנחס גרין). מפקדו במילואים של הנאשם 1 סיפר על תרומתו לענף תורה במפקדת פיקוד העורף, שבו הוא משרת, אף כי היה יכול להשתחרר משירות מילואים זה מכבר. הנאשם נפצע בעת שירותו הצבאי כאשר עלה על מוקש, ולדברי בא-כוחו הוא נכה צה"ל (מסמכים לא הוגשו).

בא-כוחו של הנאשם 1 אף ציין כי מרשו צפוי לשלם פיצויים בתביעה האזרחית שהוגשה כנגדו, ואף עתיד לעמוד לדין משמעתי בגין אחריותו לקריסת הגשר.

בא-כוחו של הנאשם 1 העלה בטיעונו טרזניה לגבי התייחסותם של אמצעי התקשורת או דעת הקהל לנאשמים בתיק זה ורמז כי הדבר אולי השפיע על בית-המשפט בהכרעת-הדין. איננו רואים להתייחס לטענה זו, אשר טוב היה לה שלא הועלתה משהועלתה.

ב (ב) הנאשמים 2-3 הביאו מטעמם עדות אופי של יצחק רן, אשר תיאר אותם כבעלי מקצוע טובים והגונים. הם הציגו אסופת מכתבי הערכה המעידים על הפרויקטים הרבים והחשובים שביצעו עד כה בתחום הציבורי והפרטי ועל היותם קבלנים מקצועיים הידועים באמינותם, יושרם ומסירותם. כל אלה לא הובאו אלא כדי להראות כי 38 שנות עבודה מוצלחת ומכובדת של ב.ע.ק. קרסו כלא היו עם קריסת גשר המכביה. כמו כן הגישו הנאשמים 2-3 מסמכים המעידים על השפל הכלכלי שנקלעו אליו לאחר אסון גשר המכביה. בא-כוחם של הנאשמים 2-3 פירט והרחיב בטיעונו בנקודה זו. עוד ציין בא-כוחם של הנאשמים 2-3 את פטירתה של אשת הנאשם 3 במהלך הדיון בתיק זה. הוסיף בא-כוחם של הנאשמים 2-3 וטען, כי מדובר במקרה נדיר שהיה קשה לצפותו, וכי הנאשמים 2-3 סמכו על אישור המהנדס. טענה אחרונה זו איננה עולה בקנה אחד עם המימצאים העובדתיים שנקבעו בנקודה זו בהכרעת-הדין.

(ג) הנאשם 4 הוא אחד המנהלים ובעלי השליטה באירגונית, והיה האחראי מטעמה לפרויקט גשר המכביה. הוא בן 66, אב לשלושה ילדים וסב לשבעה נכדים. באת-כוחו של הנאשם 4 הגישה אסופה מרשימה של מכתבי הערכה ועדויות אופי לגבי נאשם זה, אשר על-פיהם ועל יסוד עדויות האופי שהובאו מטעמו, נטען בפנינו כי מדובר בבעל מקצוע מן השורה הראשונה בתחום עיסוקו, אשר ביצע פרויקטים גדולים, מן החשובים שידעה המדינה, בתחום של הפקת אירועים ציבוריים ואמנותיים. עדי האופי הדגישו כי הנאשם 4 אדם קפדן ואחראי היורד באופן אישי לפרטי פרטים, כמו גם את הגינותו ונכונותו לעזור ככל שנדרש (ראה עדותם של איתן הבר, מנהל לשכת ראש-הממשלה המנוח יצחק רבין ז"ל; שלמה להט, ראש-עיריית תל-אביב-יפו לשעבר; דניאל בן נעים, מנהל חברה לארגון טקסים בין-לאומיים). היכרותם של עדים אלה עם הנאשם היא מכוח תפקידם, עבודתם המשותפת ופרויקטים רבי-ממדים שבוצעו על-ידי הנאשם 4. מר בן נעים אף הסביר כי הנאשם 4 הפיק את הלקח מאסון גשר המכביה עוד בטרם ניתנה הכרעת-הדין והנהיג נהלים חדשים בעקבות כך. כך עולה גם ממכתבי ההערכה הרבים דמותו של הנאשם 4 כאדם מצפוני, הגון, נדיב, בעל מידות וערכים וחבר טוב. חברו הטוב של הנאשם 4, אייל גפן, תיאר את ייסורי הנפש של הנאשם מאז אסון המכביה, ועד כמה השפיע האסון על תפקודו. כמו כן הוצגו בפנינו מסמכים רפואיים הנוגעים למצבו הרפואי של נאשם זה, כנימוק נוסף לקולה.

בטיעוניה לעונש הדגישה באת-כוחו של נאשם 4, עורכת-דין נגב, ופירטה את הנסיבות שבהן מצא עצמו הנאשם 4 מעורב בפרויקט גשר המכביה שלא בטובתו – כפי שנסתבר בדיעבד – מתוך כוונה לסייע למכביה להתגבר על הבעיה שנוצרה בשל דרישת הצבא לתשלום עבור הגשר. מאותו הטעם ניאות הנאשם 4 לבנות בעצמו את המדרך כדי לסייע לב.ע.ק. אף שהיה יכול להזמין מב.ע.ק. גשר שלם. טעותו של הנאשם 4, לדברי פרקליטתו, הייתה טעות קונספטואלית, שלא נבעה מזלזול בחיי אדם, אלא מחוסר מודעות להבדל המהותי הקיים בין גשר המכביה לפרויקטים אחרים של בנות ותפאורות, שהוא היה רגיל בהקמתן. עורך-דין שינמן, שאף הוא טען לעונש בעניינו של הנאשם 4, ציין, כי לעניין העונש יש מקום להתחשב בכך שהכרעת-הדין אשר ניתנה על-ידי בית-משפט זה קובעת חידוש הילכתי וקונספטואלי בכל הנוגע למבנים זמניים. באת-כוחו עורכת-דין נגב הדגישה עוד, כי יש לזקוף לזכותו של הנאשם 4 את הדרישה מ-ב.ע.ק. לבנות את הגשר על-פי התקן ואת עמידתו על כך שהגשר ייבדק ויאושר בידי מהנדס. בסופו של טיעון, עתרה באת-כוחו של הנאשם 4 להסתפק בעונש של מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות.

א (ד) הנאשם 5 ביצע את תפקידו כיושב-ראש הוועד המארגן של המכביה בהתנדבות, כשליח ציבור, ובמסגרת זו היה מעורב בהקמת הגשר. הוגש מטעמו של הנאשם 5 מכתב החתום בידי ראשי תנועת "מכבי" העולמית בצפון אמריקה, ארגנטינה, דרום אפריקה וכמה מדינות באירופה, ובו הם מביעים את הערכתם לפעילותו ההתנדבותית רבת-השנים של הנאשם 5 ב"מכבי" (נ6/ע). כמו כן שמענו את עדות האופי של נשיא "מכבי" צפון אמריקה, זה 20 שנה, אשר העלה על נס את פועלו של הנאשם 5 כמתנדב בתנועת "מכבי". הוא תיאר את הנאשם 5 כאדם ישר, מקצועי ומסור לתפקידו. בא-כוחו של הנאשם 5 הדגיש בטיעוניו את היות העבירה של גרימת מוות ברשלנות חריג בדין הפלילי, דבר שצריך לבוא לידי ביטוי בענישה. עוד פירט בא-כוחו של הנאשם 5 את הנסיבות האומללות שהובילו להקמת גשר המכביה בלחץ של זמנים בשל דרישת הצבא לבנות את הגשר כנגד תמורה כספית בשיעור עלות הוצאותיו, בניגוד למה שהיה בעבר. לדבריו, חריגתו של הנאשם 5 ממיתחם הסבירות ושיקול-הדעת הראוי הייתה קלה בהתחשב בכך שהנושא של הקמת מבנים זמניים איננו מוסדר בחוק.

ב 6. בבואנו לקבוע את העונש הראוי לכל אחד מן הנאשמים עלינו לשוות נגד עינינו, בראש ובראשונה, את התכלית החקיקתית של הוראות החוק שלפיהן הורשעו הנאשמים, ובעיקר זו הנוגעת לגרימת מוות ברשלנות. בעניין זה אמר כבוד השופט ד' לורין ב"ע"פ 119/93 לורנס נ' מדינת ישראל [1], בעמ' 11:

ה "סעיף 304 לחוק העונשין בא להציב סטנדרט מחמיר בכל האמור לקיפוח חיי אדם. היינו, מגמת החקיקה ותכליתה היתה והינה לבוא, להסביר ולהתריע מפני אדישות, חוסר איכפתיות וזלזול בחיי אדם".

ז מכאן, כי העבירה של גרימת מוות ברשלנות מחייבת הטלת עונש משמעותי ומרתיע, שתכליתו להביא לצמצום תופעת הרשלנות ושמירה על חיי אדם. אכן, השיקול העיקרי בענישה בעבירה זו הוא גורם ההרתעה (ע"פ 9 ת"א) 3998/98 מרן נ' מדינת ישראל [6]. ויודגש, הסיכוי שאדם שהורשע בעבירה שכזו ישוב ויבצע הוא נמוך ביותר, שכן עבירה זו מתבצעת, מעצם טבעה, בנסיבות יוצאות-דופן, לעתים נדירות, של תאונה שהנאשם בוודאי לא חפץ בהתרחשותה. לכן הדגש בענישה צריך להיות מושם על הרתעת הציבור בכללותו, ולא רק על הרתעת הנאשם הנדון. דברים אלו נכונים שבעתים במקרה שבו התאונה קרתה בשל רשלנות בתחום המקצועי, כמו זו של קבלן או מהנדס. במקרה זה מטרה חשובה בענישה בכגון אלה היא "לטלטל" את העוסקים בענף הנדון באופן שיהיו ערים לתוצאות הקטלניות העלולות לנבוע מסוג הרשלנות שהוכח במקרה המסוים, דבר שיביא להפנמת שיטות עבודה בטוחות ולשמירה קפדנית

על חיי אדם. בע"פ 81/79 ערוך נ' מדינת ישראל [2] הורשע המערער בגרימת מותם של ארבעה אנשים כתוצאה מהתמוטטות פיגום לקוי שהקים. בית-המשפט המחוזי הסתפק, בדעת רוב, במאסר על-תנאי, בעוד שכבוד השופט ב' כהן (כתוארו אז) סבר כי יש להטיל על המערער שנה מאסר בפועל. בית-המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, הטיל על המערער חצי שנת מאסר בפועל תוך ציון הכלל שלפיו אין ערכאת הערעור נוהגת למצות עם נאשמים את מלוא חומר הדין, ופסק כי: "קיים צורך רב 'לטלטל את המקצוע כולו טלטלה עזה', כלשונו של השופט ב' כהן, כדי להרתיע אחרים העוסקים במקצוע זה, מלזלזל בחובת הזהירות המוטלת עליהם".

7. שיקול חשוב נוסף אשר יש להביאו בחשבון לעניין העונש בעבירה של גרימת מוות או חבלה ברשלנות הוא היותה של עבירה זו עבירה תוצאתית, מעצם טבעה, ולכן חשיבות נודעת לחומרתן של תוצאות המעשה. בהקשר זה בוודאי יש חשיבות למספר האנשים שקיפחו את חייהם או נפצעו כתוצאה מהתנהגות הנאשם (ראה: [רע"פ 2607/97](#) רחיים נ' מדינת ישראל [3]; [רע"פ 515/84](#) כהן נ' מדינת ישראל [4]). עוד מביא בית-המשפט בין שיקוליו בגזירת הדין בעבירה של גרימת מוות ברשלנות את דרגת הרשלנות שהוכחה במשפט (ראה: [רע"פ 2607/97](#) הנ"ל [3]; [ע"פ \(חי'\) 501/99](#) דקואר נ' מדינת ישראל [7]; [ע"פ 3998/98](#) הנ"ל [6]).

8. בע"פ 501/99 הנ"ל [7] הדגיש בית-המשפט כי בעבירות מסוג זה משקלן של הנסיבות האישיות אינו גדול, שכן "העונש חייב לבטא מסר המדגיש את קדושת חיי האדם". הטלת עונשים קלים בעבירה של גרימת מוות ברשלנות עלולה, חלילה, להתפרש כזילות בחיי אדם ולהעביר לציבור מסר מוטעה. בעניין משקל הנסיבות האישיות חשוב לזכור כי העבירות של גרימת מוות ברשלנות מבוצעות כמעט תמיד על-ידי אנשים נורמטיביים, שאין להם עבר פלילי, ואין תמה אפוא כי לא אחת מוצאים אנו בגזרי-הדין שבעבירות אלו הבעת צער אישי של השופטים על כך שהם נאלצים להקשות את לבם ולהטיל עונשי מאסר בפועל על נאשמים שכשלו באירוע בודד, בנסיבות של רשלנות, חרף נסיבותיהם האישיות (ראה [רע"פ 2842/96](#) כחלון נ' מדינת ישראל [5]). כך חשים אף אנו במקרה דנא.

9. בעניינו, כאשר מביאים אנו בחשבון את כל הגורמים המפורטים לעיל ושוקלים אותם אל מול נסיבותיו האישיות של כל נאשם ונאשם, עלינו לתת משקל מיוחד לתוצאה הקשה, הרת האסון של רשלנות הנאשמים, אשר הביאה למותם של ארבעה אנשים ולפציעתם של 69 אחרים. לגבי הנאשמים 1, 2, 31 – מדובר ברשלנות חמורה ביותר, אם לא למעלה מכך. חשוב לציין, כי אין מדובר ברשלנות המתבטאת

בטעות אנוש רגעית, כמו במקרים של תאונות דרכים קטלניות, המתרחשות בשל רשלנות ברגע קריטי. הנאשמים במקרה שבפנינו נהגו ברשלנות חמורה ומתמשכת מתחילתו של פרויקט הגשר ועד לאירוע האסון, דהיינו: למן השלב של הזמנת הגשר וקבלת העבודה, דרך תכנונו של הגשר ובנייתו וכלה בהכשרת השימוש בגשר וקריסתו.

10. לעניין הנסיבות האישיות של הנאשמים 1-4 נציין כי גם התביעה איננה חולקת על כך כי מדובר בבעלי מקצוע טובים, מוכשרים ובעלי מוניטין, כל אחד בתחומו; הטענה היא שנאשמים אלו לא יישמו את ניסיונם ומיומנותם במקרה של גשר המכביה, שהיה, מבחינתם, "ליקוי מאורות". אכן, המומחים שהעידו בפנינו הביעו תמיהה לנוכח קלות־הדעת הבלתי נסבלת מצד נאשמים אלה, כפי שנתגלתה בהקמת גשר המיועד לאירוע ציבורי חשוב ורב־משתתפים, כיצד היו נאשמים אלה יכולים לנהוג כפי שנהגו, דווקא כשמדובר בבעלי מקצוע רבי־מוניטין, כל אחד בתחומו. לגבי הנאשם 1 אמר המהנדס לויתן: "כאן המהנדס לא היה", ולגבי הנאשם 4 – הוכח כי לא היה מעורב כמעט בכלל בפרויקט חרף היותו הקבלן הראשי, כנראה משום שראה עצמו כ"מתווך" בלבד בין המכביה לבין ב.ע.ק. אכן, כל אחד מהנאשמים חש כמי ש"אבד עולמו בשעה אחת", ואולם, לא ניתן להעניק משקל מכריע לנסיבותיהם האישיות של הנאשמים בהתחשב בסוג העבירה הנדון ותוצאותיה. סבורים אנו כי בנסיבות המקרה דנא מצווה בית־המשפט להטיל עונשים מרתיעים שיהא בהם להביא את היזמים והעוסקים בענף הבנייה לכדי הקפדה על הסטנדרטים המקצועיים הראויים שנועדו למנוע תאונות בתחום זה הנובעות מרשלנות. הדגש בענישה במקרה דנא צריך להיות מושם על האינטרס הציבורי העליון במעלה של שמירת חיי אדם ושמירת שלמות גופו.

11. בבוא בית־המשפט לגזור הדין עליו לאזן בין הנסיבות האישיות של הנאשמים לבין האינטרס הציבורי, תוצאות העבירה, נפיצות העבירה, ההרתעה והמסר של האחריות והחובה לנהוג בקפדנות ובאחריות לשם הגנה על חיי אדם ושלמות גופו. הנסיבות האישיות של הנאשמים אינן שקולות כנגד האינטרס הציבורי המחייב עונש מרתיע.

העונש המרבי על העבירה של גרימת מוות ברשלנות על־פי [סעיף 304](#) שבה הורשעו הנאשמים מגיע כדי מאסר של 3 שנים.

העונש המרבי על העבירה של גרימת חבלה ברשלנות על־פי [סעיף 341 לחוק העונשין](#) מגיע כדי שנת מאסר.

גזירת הדין קשה היא וקשה פי כמה כאשר מדובר בעבירות שאינן מונעות מכוחה של כוונה פלילית ובעבירות שתוצאותיהן, אין חמורות מהן – קיפוח חיי אדם וחבלה בגוף. ומנגד, נאשמים בעלי איכויות אישיות ומקצועיות ככל העולה מן הראיות שלא הופרכו כמו הנאשמים היושבים בפנינו. יש לזכור כי בעניינינו מדובר באירוע ציבורי המוני שבו השתתפו אלפי ספורטאים, והאסון, כתוצאה ממעשי הרשלנות, הוא בקנה-מידה המוני, ובתור שכזה המקרה שבפנינו ייחודי בחומרתו הוא ויש להבחינו מרשלנות במקרים אחרים שנידונו בבתי-המשפט בארץ, ולא בכדי לא מצאנו תקדים בנדון. מצווים אנו לגזור הדין על יסוד עקרונות הענישה ולשקול העונש על-פי אלה ועל-פי הייחוד שבאירוע אשר אנו דנים בו. כאמור – אירוע ציבורי המוני. כבר בהכרעת-הדין נתנו דעתנו על הקפדנות המוגברת הצריכה להנחות את העושים במלאכה כאשר מבנה נועד לשימוש ציבורי – המוני כגון דא.

כאן באו והתכנסו ספורטאים יהודים מכל רחבי תבל לחוות יחדיו מעמד חגיגי והיה החג לחגא, כאשר ביום 14.7.1997, סמוך לשעה 20:00, קרס הגשר, אשר הרשלנות שאחראים לה הנאשמים היא שהביאה לקריסתו. עם קריסת הגשר חרב עולמם של מי שכתוצאה מכך נספו יקיריהם, בני משפחתם וחבריהם, וחשך עולמם של חבולים ופצועים אשר הסבל הוא מנת חלקם עד עצם היום הזה. המחזה המחריד של קריסת הגשר תועד בצילומים מזירת האירוע בזמן אמת, כך גם גודל האסון ועומק השבר. מביטים אנו בעיניהם של האנשים היושבים על ספסל הנאשמים, אשר לא חפצו בתוצאה המחרידה, אך ברשלנותם אחראים לה. ומנגד, לנגד עינינו המשפחות, החברים והקרובים של הנספים והפצועים. אלה הגיעו לאירוע במלוא אונם – ספורטאים צעירים ומבוגרים יותר אשר כתוצאה מהרשלנות שגרמה לקריסת הגשר ניטלו מהם חייהם או יכולתם להמשיך לתפקד כאדם מן השורה כתוצאה מפגיעות גופניות. כל אלה בבואם יחדיו, ראוי שימצאו מקומם במידת הענישה הראויה.

12. בהליך זה אין אנו סבורים כי יהיה זה נכון להשתמש בסמכותנו על-פי [סעיף 77 לחוק העונשין](#) ולחייב את הנאשמים בפיצוי כספי, כעתירת התביעה. סבורים אנו כי נושא הפיצויים מקומו שיידון לעומק במלוא היקפו בפני הערכאות הדנות בהליך האזרחי שבפניהן תובאנה כל הראיות הנוגעות לעניין הנזק, שיעורו והפיצוי הנגזר. ואכן, הובהר לנו בטיעוני הצדדים כי הליך אזרחי תלוי ועומד.

13. לאחר ששקלנו והבאנו המכלול אל כף המאזניים, באנו לידי גזירת עונשם של הנאשמים בגין העבירות שבהן הורשעו, כדלקמן:

הנאשם 1

א (א) בגין העבירה של גרימת מוות ברשלנות – משיתים על הנאשם 1 36 חודשי מאסר, ומתוכם 21 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא בעונשו זה אלא אם יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של גרימת מוות ברשלנות.

ב (ב) בגין העבירה של גרימת חבלה ברשלנות – 12 חודשי מאסר, ומתוכם 6 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא בעונשו זה אלא אם יעבור משך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של גרימת חבלה ברשלנות.

ג (ג) עונשי המאסר בפועל שהושתו על הנאשם 1 – ירוצו בחופף.

ג

על כל אחד מהנאשמים 2 31-

א (א) בגין העבירה של גרימת מוות ברשלנות – 30 חודשי מאסר, ומתוכם 15 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא כל אחד מהם בעונשו זה אלא אם יעבור משך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של גרימת מוות ברשלנות.

ד

ב (ב) בגין העבירה של גרימת חבלה ברשלנות – 12 חודשי מאסר, ומתוכם 6 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא כל אחד מהם בעונשו זה, אלא אם יעבור משך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של גרימת חבלה ברשלנות.

ה

ג (ג) בגין העבירה של ביצוע עבודות הנדסה בנאיות בניגוד לחוק – 6 חודשי מאסר, ומתוכם 3 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא כל אחד מהם בעונשו זה, אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של ביצוע עבודות הנדסה בנאיות בניגוד לחוק רישום קבלנים.

ו

ד (ד) עונשי המאסר בפועל שהושתו לעיל על כל אחד מהנאשמים 2 31- ירוצו בחופף.

ז

הנאשם 4

א (א) בגין העבירה של גרימת מוות ברשלנות – 18 חודשי מאסר, ומתוכם 9 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא בעונשו זה אלא אם יעבור משך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של גרימת מוות ברשלנות.

ב (ב) בגין העבירה של גרימת חבלה ברשלנות – 10 חודשי מאסר, ומתוכם 4 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא בעונשו זה אלא אם יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו עבירה של גרימת חבלה ברשלנות.

(ג) עונשי המאסר בפועל שהושתו לעיל ירוצו בחופף.

הנאשם 5

ג (א) בגין העבירה של גרימת מוות ברשלנות – 18 חודשי מאסר, ומתוכם 6 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא בעונשו זה אלא אם יעבור משך 3 שנים עבירה של גרימת מוות ברשלנות.

ד (ב) בגין העבירה של גרימת חבלה ברשלנות – 10 חודשי מאסר, ומתוכם 4 חודשים לריצוי בפועל, ויתרתם על-תנאי, והתנאי הוא שלא יישא בעונשו זה אלא אם יעבור במשך 3 שנים עבירה של גרימת חבלה ברשלנות.

(ג) עונשי המאסר בפועל המושתים לעיל ירוצו בחופף.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע בפומבי, היום ב' בסיוון תש"ס (5.6.2000), בנוכחות באת-כוח התביעה, הנאשמים ובאי-כוחם.

ו עונשין – ענישה – מדיניות ענישה: שיקולים – בעבירת גרימת מוות ברשלנות – השיקול העיקרי בענישה הוא ההרתעה – דגש על הרתעת הציבור בכללו – במיוחד כך הדבר – רשלנות בתחום מקצועי – כגורם להרתעת העוסקים בענף – חשיבות חומרתן של תוצאות המעשה – דרגת הרשלנות שהוכחה במשפט – משקל הנסיבות האישיות אינו גדול ואינן שקולות כנגד האינטרס הציבורי.